

Для забезпечення результативності тренінгу необхідно розробити міждисциплінарне навчально-методичне забезпечення, до якого залучити викладачів різних дисциплін навчального плану з підготовки бакалавра. Важливу роль у ініціюванні активності учасників тренінгу відіграють засоби візуального супроводження (інтерактивні дошки, графопроєктори, ПЕОМ, а також наочний роздатковий матеріал – методичні рекомендації, бланки документів тощо). Тренінгова форма навчання передбачає колективну діяльність учасників і їх сумісну відповідальність за отримані результати, що мотивує ефективну роботу. Моделювання реальних господарських процесів дозволяє забезпечити максимально ефективну підготовку слухачів як до роботи в ролі співробітників реальних підприємств, так і до самостійної підприємницької діяльності.

Тренінг як форма навчання висуває певні вимоги до тренера-викладача. Як свідчить досвід фахівців, тренер має бути кваліфікованим спеціалістом з високим рівнем теоретичної підготовки з економічних дисциплін і навичками практичної діяльності у сфері бізнесу, вільно орієнтуватися у вітчизняній правовій базі підприємництва, добре володіти комп'ютером, знати основи діловодства для забезпечення документообігу підприємства, діяльність якого моделюється. У ході проведення тренінгу тренер-викладач має виявляти недоліки у знаннях студентів та усувати їх через організацію відповідної індивідуальної та групової роботи.

Застосування тренінгових технологій сприяє набуттю студентами важливих професійних компетенцій за фахом, є передумовою успішної самореалізації випускника вищої школи у суспільстві.

УДК 371.314.6

Т.М. Летуга, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

А.А. Кузяхметова, асист. (*ХДУХТ, Харків*)

Л.А. Прибилович, асист. (*ХДУХТ, Харків*)

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТОВАРОЗНАВСТВО ПРОДУКТІВ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ»

Основою успішної сучасної професійної діяльності в багатьох галузях є самостійність її суб'єктів. Цього можна досягти лише за умов вироблення умінь самостійно працювати, що, власне, розпочинається під час професійної підготовки. Самостійна навчальна робота

студентів – це планова робота, яку вони виконують за завданням і під методичним керівництвом викладача, але без його особистої участі, це основний засіб засвоєння студентом навчального матеріалу у вільний від обов'язкових навчальних занять час.

Безумовно, рівень самостійності та продуктивності самостійної навчальної роботи студентів ВНЗ західних країн здебільшого значно вищий, ніж студентів вітчизняних ВНЗ. Про недооцінку ролі СРС свідчить те, що в ході опитування українських студентів щодо якостей сучасного спеціаліста, 40% відведено професіоналізму, 35% – обізнаності, 15% – наполегливості та сумлінності й лише 4% – самостійності.

Загалом студенти вказали на відсутність умінь систематичного планування самостійної роботи та дотримання графіка виконання навчальних завдань, звідки й нестача часу. Важливою умовою для студентів є інформаційне та матеріально-технічне забезпечення самостійної роботи, що не завжди відповідає їхнім запитам. Висока оцінка респондентами власних умінь опрацьовувати джерела інформації не завжди відповідає дійсності.

Самостійну роботу студентів під час вивчення дисципліни «Товарознавство продуктів функціонального призначення» з використанням інформаційних технологій можна організувати як систему:

- роботи з електронними виданнями в бібліотеці, підготовки до лабораторних занять;
- виконання індивідуальних завдань на основі використання інформаційних технологій;
- використання освітніх сайтів та автоматизованих навчальних програмних засобів.

Значне місце в самостійній роботі студентів займає використання Інтернет – технологій для ефективного пошуку інформації. Доступність великої кількості електронних статей, довідкової літератури, електронних навчально-методичних розробок, які викладено на сайтах університетів, безумовно розширюють творчий потенціал студентів за умов, якщо вони вміють творчо працювати з добутою інформацією. Окрім знання методів студенти мають опанувати методи аналізу, синтезу, узагальнення інформації.

Важливим для вивчення дисципліни «Товарознавство продуктів функціонального призначення» є навчити студента опанувати нову професійну термінологію, оперувати спеціальною термінологією, аргументовано висловлювати власну думку, аналізувати факти, опанувати та вміти вести дискусію. В зв'язку з цим значення набуває самостійна робота з додатковими джерелами (глосаріями, енциклопедіями, словниками, базами даних), що

забезпечує можливість зіставлення матеріалу, його узагальнення, порівняння, аналіз, класифікація).

Інша важлива проблема студентів – відбір необхідної інформації в мережі. Часто перед студентами постає проблема відсутності розуміння ступеню необхідності інформації та можливостей її застосування, отже, відбір необхідної інформації в мережі та оцінка її якості здебільше стає обов'язковим предметом навчання в рамках будь-якої навчальної програми.

Застосування сучасних інформаційних технологій у процесі організації самостійної роботи має низку переваг:

- навчальні продукти виконані на сучасному рівні;
- можливість вибору студентом індивідуального режиму роботи;
- використання переносу акцентів на електронні носії;
- варіативність завдань з урахуванням потенційних можливостей та здібностей студентів;
- підвищення професійної мотивації студентів;
- можливість об'єктивного електронного контролю за станом засвоєння студентом необхідного навчального матеріалу.

Таким чином, використання інформаційних технологій в організації самостійної роботи студентів дозволяє не тільки інтенсифікувати їх роботу, а й закладає основи їх подальшої постійної самоосвіти.

УДК 378.147 (477)

І.Ю. Мелушова, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Важливим ресурсом у забезпеченні процесів оптимізації системи освіти виступає інноваційна діяльність освітнього закладу, яка спрямована, насамперед, на досягнення нової, сучасної якості освіти, на вирішення пріоритетних завдань оновлення змісту та технологій навчання і виховання, а також нових форм взаємодії в системі «студент–викладач».

Як показує практика, електронна форма навчання – це один із найефективніших, унікальних способів передачі знань, в основі якого лежить поєднання трьох ключових компонент: електронних навчальних матеріалів, системи управління навчанням та методичного забезпечення процесу дистанційного навчання.